

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătitate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători a S. S. „Vasilie, Grigorie, Ioan” Nrul procsim va apăre Sâmbătă în 2 Februarie v.

Sibiu, 28 Ianuarie

Erau timpuri, când pe locurile acestea aveau valoare legi excepționale, legi cari asigurau libertate confesională numai unei clase de oameni, legi, cari asigurau libertate confesională numai fapturilor lui Dumnezeu, cari se bucurau de scutul unor anumite biserici acceptate în stat, ca biserici îndreptățite.

Pre acele timpuri ale întunecului existau legi, cari în români nu priviau pre făptura lui Dumnezeu, nu pe ființa îndreptățită a avé o credință și lege, după cum i cere inima. Erau legi, cari dispuneau asupra românilor în un mod arbitrar, care astăzi ar indigna pe omul crescut în spiritul libertății și al toleranței.

În acele legi era luat la gônă românul chiar și pentru confesiunea lui românească, căci atunci de o confesiune fiind toți românii, chiar și pentru legea lor trebuiau separați de ceilalți oameni.

Az oláh vagy görögök sectáján levők pro tempore szenvetstetnek, usque ad beneplacitum, așa sta scris în acele legi, sau pe românește traduse aceste dispozițiuni ne dau înțelesul: cei, cari se țin de secta românească — adică de cea grecească sunt tolerați nu mai pe un timp ore care, până când va plăce ace lora, cari pe timpurile acelea faceau legile țerei.

Pe acele timpuri de crâncenă sclăvie totuși românii aveau o singură lege, toți se țineau de biserica greco-orientală, și ea era privită de sectă, însă era secta românilor, biserica românilor, legea românilor ca se întrebuintăm expresiunea poporului românesc, și această lege a românilor era numai tolerată cam ca pe timpul gônălor din primii secolii ai creștinismului.

Biserica noastră totdeauna a fost fala nămului nostru. Pentru perseverența noastră în doctrinele bisericești noastre, în legea noastră cea românească am fost persecutați vécuri întregi, și istoria noastră bisericească ne arată martiri pe timpul, când se aplicau legile de principii transilvani, ne arată martiri pentru legea lor din vécul trecut sub domnia Mariei Theresia, și șortea noastră s'a schimbat numai într-o dată, că după facerea nației am fost prigoniți și de ai noștri, bisericești noastre au fost încuiate, și cu asistență de puci și tunuri au fost date în folosința fraților greco-catolici.

După anul mântuirii popoarelor din sclăvie s'a proclamat libertatea și în patria noastră, și ea s'a

eserciat așa, după-cum au fost sistemele politice, cari s'au perondat dela anul 1848 încôce.

Nu ne este scopul se facem aici tabloul luptelor și al suferințelor, la cari a fost espusă biserica noastră. Ajunge să amintim, că ea și ați e bântuită de viforul ispitelor, și în mare parte ea e bântuită de un curent bolnăvicios în sinul fiilor sei, care curent se manifestă în Jône direcțiuni: în tendența de a submina autoritatea capilor bisericești, și a produce indiferentism pentru afacerile bisericești, ér de altă parte de a cocheta cu bisericile, cari vedit lucră pentru subminarea instituțiunilor noastre bisericești.

Scopul nostru este să luăm în presă pozițiune față cu pornirea inițiată acum în zilele trecute în parlament, de a ni se prescrie ce sfinți avem noi să serbăm în biserica noastră.

Din incidentul proiectului de lege privitoriu la odichna în zilele de Dumineci prin încetarea lucrurilor, un deputat a venit cu propunerea ca primul rege al Ungariei, care în biserica romano-catolică e canonizat între sfinți, se fie decretat de sânt pentru toate bisericile din patrie, și încă sânt de aceea categorie, a căror amintire bisericile o serbeză ca sărbătoare împărătească, bunăoară cum e Constantin și Elena în biserica noastră.

Contra acestei porniri s'au ridicat numai 2 voci din partea reformatilor, însă propunerea s'a primit în casa deputaților, și acum mai e să se aprôbe în casa magnaților și sancționeze din partea coronei.

Biserica noastră în aceste porniri privesce un amestec nepermis în afacerile sale pur canonice, căci întrégă afacerea ni se prezintă ca o octroare a unei sărbători necunoscute în biserica noastră.

Noi în cărțile noastre rituale la 8/20 August, când serbeză romano-catolicii ziua Sântului Stefan al lor, avem prescrisă slujba pentru sfinți canonizați în biserica noastră, avem regulate ritualele noastre după rânduiala bisericești noastre, și asupra conștiinței noastre, ca să ne rugăm pentru un sânt necanonizat la noi, nu e putere în lume, care să dispună.

Revista politică

Crisa ministerială din Italia încă nu e terminată. Regele Umberto a însărcinat, la propunerea președintelui camerei, pe marchisul de Rudini, cu compunerea noului cabinet, dar pân acum întâmpină mari greutăți. Rudini trebuie să reflecteze la toate partidele și e silit să formeze un ministeriu de coalițiune, în care au să între din partidul dreptei Nicotera și Saracco.

Impregiurarea acesta ar pute da ansă la bănueli din partea stângei, ba s'ar pute ca stângea întrégă să se constituie în opoziție, în care cas ministeriul Rudini nu ar avé durată.

La tot casul criza nu se va aplană așa ușor, cum se credea la început.

O apropiere între Franța și Italia, după constelațiunile politice de ați, e imposibilă.

Amărăciunea produsă în întrégă Italia din cauza ocupațiunei provinciei Tunis din partea francesilor nu se pôte șterge așa de ușor, din contră ea se pare a se tot mai mări prin faimele ce circula, că armata francesă are să ocupe și Tripolitania.

Presa din monarhia noastră se ocupă încă tot cu retragerea ministeriului Dunajevsky. Foile guvernamentale observă o ținută cam rezervată, pecând opozițiunea vede în acesta retragere totodată și o schimbare de sistem, și ca urmare a acestei schimbări prevestesce și retragerea celor doi ministri pronunțați naționali.

În acest cas elementul germân vine ér la putere în Austria și egemonia germână e asigurată pe multă vreme. Cumcă contele Taaffe s'a vedit silit a se despărți de cel mai energic membru al cabinetului, se ăice, că atitudinea cehilor tineri ar fi dat impulsul, cari la viitoarele ăalegeri viind în o majoritate cverșitoare ar fi făcut existința ori-cărui ministeriu imposibilă, îndată ce nu le ar fi făcut acele concesiuni, pe cari ei le reclamă cu atâta insistință și îndărătnicie.

Organul partidei ruthene „Czerwona Rus” da laudă lui Dumnezeu că premierul austriac s'a scuit scutura de sub influința polonilor, cari au devenit în timpul din urmă nesuferibili, și cari au adus atâtea umiliri poporului ruthen.

Situațiunea în Belgia este foarte agitată.

Dela 1830 poporațiunea nu a fost atât de indignată ca și acum.

Legea electorală condiționează dreptul electoral al cetățenilor dela un cens de dare și le face imposibilă participarea la viața publică.

Din 6 milioane de locuitori numai 100 de mii au dreptul de alegere activ și pasiv.

Contra acestei legi s'au ivit în nenumerate rënduri plângeri motivate.

Lucrătorii din fabrici au fost cei dintâi, cari au dat signalul de nemulțămire.

În meetinguri și în proteste înaintate camerei au cerut validitatea drepturilor de cetățeni, prin modificarea legii.

Ministeriul clerical de ați nu voescă nici să audă de modificare, ér cetățenii în frunte cu partidul

FOIȚA.

Reîntorsă dela țerm.

După Hector Malot.

(Începere.)

— Parc'o vîd. Lădile sunt gata. Și va veni împreună cu Fanny cu vaporul; mama va veni cu barca; chiar acum, în momentul acesta e în fața oglindei își pune pălăria.

Când ajunseră la otel și aflară că persóna ce-o așteptau n'a sosit încă, nu fură surprinși de loc:

— Veți tată, și-am spus.

Ea voi se le prepare aceiași masă ca la sosirea lor, și conveniră se mănânce târziu, ... afară numai dacă.

De-o camdată se suiră în odaile lor și se aședară la una din ferestrele ce da asupra lacului, acum mica Gabriellă, credea că va veni, sau atunci nu mai vine de loc.

Lacul, ce fusese străbătut de bărci tot timpul zilei începuse a se liniști, ceasul de mănăcare se apropia, și cei ce se preumblară erau deja în otel; pe apele liniștite nu se mai vedeau decât vapóre cu

marfă nemiscătoare, pânzele strinse, așteptând ca tirano, care sufla dela răsărit spre apus să le favorizeze drumul spre satele sudice.

— Când barca va pleca din Bellagio, s'o observăm mai bine ca ați diminéța, ăise ea, se fim mai cu băgare de samă, se nu o confundăm cu altele.

— Ôre pleca-va acea barcă din Bellagio? Tatăl, care nu spera prea mult diminéța nu mai spera de loc acum. Și copila, care așteptase zadarnic ziua întrégă, se temea a nu fi părăsită.

O grea tăcere, domni între ei: melancolia seri, adăogată la suferința lor, li neliniscea, ei nu se priviau, pentru a nu se întreba: nimic, fle care ăinea ochii ăintiți pe lac, păreau a fi ôre cum hipnotizați de oglinda strălucitoare pe care se reflectau razele sôrelui ce se ascundeau după munți.

Timpul trecea și lacul, liniștit și de șert, de o ôră începuse érá a se anima, cei ce mănăcaseră în otel isprăviseră deja, și preumblările pe apă, mult mai plăcute pe recorosul timp al serii se relncepuseră; numérose bărci plecau dela țermuri, din toate părțile dela Varena, Bellagio, lacul era acoperit.

Gabriella nu mai îndrăzni se ăică nimic, nu se mai bucură, ea în diminéța aceleași zile, când vedea bărci îndreptându-se spre Cadenabbia, ăicend (e ea) ăinend însă în mica ei mână, mână tată seu, privirea ei se perdea în undele romanticului lac.

— După un scurt timp ea-l strinse puțin de mână.

— Ce ai, draga mea copilă?

— Mi se pare.

Dar nu avî curagiul se isprăvescă cu frasa, se: înșelase de atâtea ori!

Cu toate astea mai adaugă după o scurtă pauză

— Cu toate astea ...

— Ce veți?

— Uită-te tată dragă, acolo în stânga, o barcă numai două persône sunt întrênsa, lepătarul și o dómna ea ședea în fund singură, figura nu-i-o pot bine deosebi, e ascunsă de umbră.

— Nu te bucura în zădar scumpa mea.

— Nu, tată dragă, nu mă bucur, dar te rog vino, vino la mal.

El se lăsa mai mult a fi ăărit de ea, de cât a merge de plăcere, nu era acesta întâia barcă cu două persône ce-o vêduse în aceea ăi, și nici una nu aduseră pe aceea pe care el n'o mai aștepta.

După câte-va minute ajunseră la țerm și pe mișătoarele petricele se scoboriră chiar până la apă, ei se găsiau acum cu totul în umbra aruncată de marii arbori după țermul lacului, și în fața lor, pe celalalt mal se afla Bellagio, aurit prin cele din urmă raze ale sôrelui ce apunea.

Tată, tată, te asigur că este ea, ăise copila cu o voce tremurătoare.

liberal insistă pentru introducerea votului universal.

Agitația crește din zi în zi, și o scânteiță e de ajuns ca să pună această țărișoră în flăcări.

În fruntea mișcării s'a pus deputatul orașului Brüssel, Ianson și șansele de reușită câștigă tot mai mult teren.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor și-a făcut inaugurarea și a început se numere întâia sa zi de existență regulată.

D. Gr. T. Brătianu a deschis ședința în fața unei mulțimi nespul de mare. După ce a istorisit de ce s'a strămutat locul inaugurării și după ce a dat citire manifestului ligei și depeșilor de felicitări sosite din Braïla, Pitești, Galați și Calărași, dl Gr. T. Brătianu a rostit câteva cuvinte despre scopul pur cultural al Ligei.

Apoi a dat cuvântul d-lui Mehedinți, student, care a rostit o conferință asupra menirii civilizației a românilor din Orient și asupra modului cum liga va folosi acestei meniri.

Cu această conferință, pacinica serbare s'a sfârșit.

Isvorele de căldură ale Europei.

* Europa e continentul cel mai bine proveșut cu căldură, și se bucură în toate timpurile anului, ba în toate lunele de o porțiune de căldură mai mare decât îi compete după gradurile ei de lățime geografică, precum ne arată atlantele fizicale geografice isotermele (linie cu o asemenea căldură) și mai cu seamă așa umitele isanomali. Dealtmătre, ajunge se asemănăm aparițiile timpului și ale vegetației în anumite ținuturi ale Europei cu cele ale ținuturilor de aceeași lățime geografică în alte țări. Așa d. e. prosperedia cerealelor în Norvegia până la capul nordic, și acolo marea nu îngheață nici odată; în Norvegia de mijloc și în cea de sud se cultivă încă pome, cercalii, ba chiar și flori pecând dincolo de mare în Grönlandia și în Bofinslandia pe aceeași lățime geografică natura totă e amorțită sub gheața anului întreg. Așa corespunde în gradele de lățime Anglia cea verde cu Labradorul acoperit de gheață, Franția de sud cu Canada, Lisabonul și Palermo stau mai în aceeași lățime cu Washington, și ce contraste enorme în căldura anului și în producțiunea plantelor.

Causele acestei clime binecuvântate, isvorele acestei călduri în Europa sunt trei: antipasatul, deșertul Africei de nord și torrentul golfeic.

1. Antipasatul se naște prin un curent de aer cald, care se ridică continuu de pe țărmurile înfăntate ale regiunilor de sub ecuator, din așa numitele țări tropice, asupra cărora arșița soarelui cade vertical timp de 12 ore. Acest curent ar trebui se înainteze direct spre nord pentru a suplini acolo aerul cel rece, care vine neîntrerupt din regiunile polare pentru a împlini vacuul aerului ce s'a ridicat la ecuator; buna-ură cum se face în cupătorele noastre, unde aerul mai rău intră prin ușa cupătorului în locul aerului cald, care iese prin țevă cupătorului în coșul, fiind însă că la ecuatoriu pământul rotăde de la vest spre est cu repeziune de 5400 mile în 24 ore, și din această rotațiune face parte și pătura aerului de pe pământ: curentul acela cald, care se ridică în sus, ajunge în regiunile noastre temperate și reci cari rotăde mai încet, în direcțiunea de la vest spre est prin urmare ni se prezintă ca un vânt, care vine de la miază-zi-apus sau de la apus, — așa numitul zefir al poezilor — și se numește curent ecuatorial, pentru-că vine de la ecuatoriu. Curentul opus acestuia e curentul polar rece amintit mai sus, și acesta din cauze contrare, anume pentru-că în regiunile ecuatoriale pământul nu întăpina cu repeziune indicată, — se preface în vânt nord-estic și estic, în așa numitul pasat. Pentru aceea curentul cel cald se numește antipasat, sau pasat superior, pentru-că trece pe deasupra celuialt curent. Pe noi ne interesează mai mult antipasatul când e vorba de căldura Europei. El ne aduce nouă și, altor regiuni nordice, nunumai aer cald ci și umezală în forma de abur limpede, cari la noi se prezintă ca nori, negură, ploie, rouă etc. Din aceste depresiuni se eliberează o cantitate însemnată de căldură, de care profită regiunile noastre. Așa se explică apoi că în toate continentele litoralele vestice ale mării și ținuturile învecinate sunt mai căldurose, mai umede și mai roditoare decât malurile uestice. Europa numeră peste tot mai multe zile cu vânturi vestice, așa dară cu curent ecuatorial, decât zile cu vânturi din toate celelalte trei direcțiuni laolaltă. Acest isvor de căl-

dură naturală va rămâne etern până-ce va fi aer și apă pe pământ și până-ce pământul se va întorcede de la vest spre est.

2. Deșertul din Africa nordică Sahara, e totdeauna, dar mai vartos vara un plaiu înfăntat de soare, arareori recorit de nori seu de ploie, aprăpe așa de lat ca lățimea Europei, de la ost la vest, și paralel cu aceea ni-l putem închipui ca un cupătoriu până la estem înfăntat, care încăldește Europa din partea sudică, suflând în aceea vânturi seci ferbinți: Sciroco în Italia, Föhn în Svițiera. Acest șies ferbinte, pentru ca se pōtă suplini aerul cald, care se redica deasupra lui, absorbă neîntrerupt aerul rece din Europa, care trece cu vehemență peste marea mediterană mai vartos primăvara, și se prezintă în Franția nordică, sub numele mistral ca vânt violent rece de la nord. În acest aer care trece peste mare, se nasc lacuni în atmosfera Europei temperate, în cari se vērșă apoi pasatul superior cald (curentul ecuatorial) și dă pământului căldura umedă fertilă. Acolo deci unde zona tropică formă continent, zona de deasupra aceleia situată cătră pol, temperată sau rece primesce totdeauna o temperatură mai graduată. Din contră dacă în locul Saharei s'ar întinde marea, atunci clima Europei ar fi cu mult mai rece decât acum.

Geognoști presupun că într'un timp preistoric, că în Africa de nord a existat în faptă o mare foarte vastă. O comisiune de experți francesi și elvețiani a constatat, că deșertul Algeriei nu e alta, decât solu marin sațiat de sare, puțin mai nalt decât nivelul de acum al mării mediterane, în sare sol se află rămășițe de conchilie, întocmai celor cari se află astăzi viețuind în apropierea malurilor mării mediterane. Din acest fapt au dedus apoi numiți experți, că atunci când Africa de nord era acoperită de valurile mării căldura în munții Alpilor era atât de neînsemnată, de sau putut forma enormele mase de ghețari, cari sau întins nalt ca un munte, paste întreaga Elveția până în Würtemberg: așa nu mitul periodul ghețos. Este deci fapt constatat, că Europa are și multemăscă clima sa mai caldă deșertului din Africa nordică. Această căldură s'ar stinge, dacă acel deșert ar ajunge a fi acoperit țăși de apă.

3. Altreilea isvor de căldură al Europei e Torrentul golfeic. Torrentul acesta îl produc valurile mării încălțite de arșița soarelui tropic în regiunile ecuatoriale ale Oceeanului atlantic, care earăși pentru-că curențele rotăde mai întă decât mările, ar curge jur împrejurul pământului de la ost spre vest, dacă nu li sar pune în cale America. Impe-decate de continentul Americii valurile acestea se varsă cea mai mare parte în golful mexican, acolo tot mai mult încălțite (până la 240 R.) fac o rotațiune și se îndesă printre Florido și insulele Bahonia apucă spre nord-ost șiși varsă apele lor încă nu de tot recorite, ca un isvor de căldură în marea polară printre Spitzbergia și Norvegia, împarte spre malurile vestice ale Europei, mai cu samă spre Irlanda, Scandinavia, Franția, canalul la Manche, în lacul nordic, Acestia temporăze țăna în Europa vestică; cu cât înaintezi mai mult spre resăritul Europei, cu atăta întăpini și ărni mai grele, schimbându-se cu călduri mari de vară, — așa numita climă continentală.

(Va urma.)

Cestiuni Bisericesci.

— Legătura intimă de biserică și lucrare productivă. —

Curentul rece ce se mainfistă adeseori la membrii parochiilor față de biserică, de învătura ei și de mai marii ei ne impune întrebarea de unde provine și cum s'a format? Formatusa el ore din dezvoltarea științelor naturale, din propagarea principiilor contrare bisericești noastre; sau din divergențe politice sau din scăderile funcționarilor ei? Nu ne putem da răspuns. Constatăm însă că există. Vedem cu toți, că în multe locuri cei mai valoroși membri s'au fac opoziție s'au stau indiferenți la tot ce este bisericesc. Auăm chiar cuvinte de despreț asupra bisericești, asupra funcționarilor și căpeteniilor lor de la băbați cu titlu de serioși auăm învinuindu se tocmai și constituțiunea noastră bisericească cea mai prețuită că dă ansă să se formeze partide în societatea bisericească, pe când străini ne învidiează această și nu o pot suferi, pentru-că ne aflăm întrăna ca întră fortăreță.

Tocmai pentru-ca se deslegăm această enigmă, pentru-ca se ne chiarificăm, chemați suntem dacă dorim înaintarea poporului nostru se lăsăm la o parte ori ce interes individual, ori ce pasiune, se ne strângem rândurile, se fim sinceri se ne legăm, cât mai intim de biserică.

— Se strigă că suntem aici, vrei? me va auți sigur.

— Bine, dragă strig'o.

În momentul când era să strige, o puternică lovitură cu lopata întorșea barca chiar de la mal, astfel că d-na Chamalières întorșea spatele cătră Cadenabbia și lopătarul venia drept în față.

În același timp tatăl și copila scōseră același țipet și se fi auțit cei ce s'ar fi aflat din întâmplare lângă ei numele:

— Bonoldi!

Barca întorșă, tenorul a lăsat'o se mērgă în voia valurilor și retrăgându-se lângă Contesă, începu a cânta:

Ecco ridente il cielo,
Spunta la bella aurora,
E tu non sergi ancora,
E puoi dormir co și.

Intocmai ca o nebună, Gabriela se aruncă asupra contelui.

— O! tată!

— Nu plānge, scumpă copilă, tatăl teu te va iubi și în locul aceleia ce nu ne-a știut recunoște.

În adevăr biserica română își are meritul ei asupra înaintării mult puține a poporului nostru.

Posta ea și este de când scie istoria se scrie despre dēna nu numai scutul și apărarea naționalității, nōstre ci însuflețirea și conducătorea poporului român. Conducătorea la lumină, la morală și la cultură, fiind-că toate poporele culte mai întâiu de biserică au fost conduse la cultură, așa și al nostru. La români de la funcționarii altariului au ășit două din trei părți din inteligența ce am avut și o avem.

Cercetați și veți afla pe cei mai numeroși dintre bărbații români cultivați, că sunt fii de preoți de cantorii bisericesci.

Biserica ne a păstrat până astăzi frumoșă limbă românească, fiind-că isvorele filologilor noștri sunt cărțile bisericesci, ea ne a păstrat datele naționale.

Biserica a ținut în trecut și ține și azi cu însuflețire și cu nădejdea într'un viitor mai bun, pe fi poporului nostru, ca se nu desepereze ei.

Cetitoriul care a parcurs vre-o istorie bisericească sau cele 2° tomuri de istorie ale Domnului G. Barițiu, de sigur că a rămas pătruns de adevărul celor dīse de noi până aci, credem că a rămas cu impresiunea plină de mirare: cum a putut acestia după atâtea ispite grele ale Calvinii în seculii 15 și 16 și de la biserica papistașă în seculii al 17 și al 18-lea sau mirat dīce, cum au putut se ajungă românii cum sunt până astăzi!

Cum nu sau rupt legătura Românilor de biserica lor strămoșească? Nu s'a rupt fiind că tot acele istorii ne arată că românii au fost strâns legați de biserica lor și că ia condus cu precauțiune.

Nu mai fi peiri cari au stat reci și departe de biserică, acestia în timpul încercărilor grele s'au rupt și s'au pierdut, încât nici nu i mai cunoscem și nici ei pre noi.

Nu ne pōte răci de biserică dezvoltarea științelor naturale, pentru-că și Sânta scriptură se folosește adese de acestea și tocmai de s'ar explica ele contrariu, inima ne duce la credință pe fie care.

Credința e mare lucru pentru viața omenilor, ea nu numai ne dă liniște și însuflețire, dară ne dă cultura inimii, care apropiie și legă intim pe om de om, ca pe frate de frate ajutându se; „credința este adevărarea celor nădăduite“; credința înfrumusețează pe cel cultivat și l face exemplu bun, celor necultivați. Nu pōte fi erou fără o credință!

Faptele bune din credință isvoresc. Credința creștinăscă dară este adevăratul conducător al vieții practice.

Urmăză din acestea că cel mai mare rău, ci face acel individ, care abate pe altul de la credință. Se cumpănim bine ce vorbim. Avem un element, care nu pōte avea altă basă decât credința. Nu i-o rapiti, până-ce nu dați altă basă. Altfel veți vedea urmări necalculate; ființe fără morală, copii fără educațiune și familii ruinate. Esemple puteți vedea prin orașele vecine.

Divergențele politice încă nu ne pot răci de biserică, fiind-că precum ne apărăm drepturile individuale, fără să fie atinsă biserică, așa ne putem apăra și drepturile naționale. Biserica însă pōte interveni numai pe basa legilor în vīgore.

Scăderile sau abaterile funcționarilor bisericesci încă nu ne pot desgusta, pentru-ca după lege îi putem aduce la ordine. Prin urmare n'avem cuvânt de a ne răci de biserică.

Din contra am vedut, că numai sub scutul bisericești ne putem desvolta; deci trebuie să ne legăm intim de ea, să lucrăm sincer și energic, dacă dorim ca poporul nostru se înainteze.

Dorim cu toții cei ce am priceput, că fi poporului nostru să se cultiveze, precum se cultivă cei ai altor nēmuri conlocuitoare și vedem înverdat că biserica noastră, a lucrat cu sporu spre acest scop sfânt! Ea a înființat școle populare, școle normale și școle medii; ea le susține și le apără; ea păstrăză și cultivă întrănselă limba românească.

Saturați erau românii de stapăni și dictatorii streini, cari ajunseră până și în biserică, în scōla ba până și în familie. Pentru ca să scape de o astfel de iniuriță streină adese dușmană, biserica a înființat constituțiunea bisericească: „Statutul organic“. Acesta arată calea și modul cum să ne dezvoltăm moralicesce și materialmente în cele ale bisericești, cum să ne cultivăm și cum să lucrăm mai productiv.

Vom dīce dară câteva cuvinte și despre lucrarea productivă pe terenul bisericesc.

Lucrare productivă. Se facem deosebire între o lucrare productivă. Lucrarea sterilă se arată prin pierderea timpului și a puterilor comune în cerțe, proteste, împedecări, judecări și răsunări. Asupra lucrării productive putem dīce, că omul este destinat de Dumnezeu, creatoriul său, a produce, a înainta și a se desvolta. Fie care membru al bisericești are datoria a participa la lucrările bisericesci și școlare, pentru-că toți membrii se și însușească cultura minții și a inimii, fie-care se progreseze pe

Barca, venia drept spre ei, și condusă încet de lopătar, care nu dădea de cât din când în când o lovitură cu lopata, înainta legănându se; el avea spatele întors spre Cadenabbia, femeia din contră îi venia în față, dar cum își ținea umbrela nu i se pută deosebi figura.

— Te asigur, că e umbrela cea mare a mamei scii aceia albastră, nu mai are nimeni așa umbrelă în tot satul.

— O! draga tatii, umbrelele se asemănă.

— O! asta nu!

Câte va lovituri mai puternice cu lopata, făcură se înainteze puțin barca.

— Veți, ce iute vine?

În același timp umbrela se dete la o parte și-i vērșură întreaga figură.

— Mama! veți, că e mama, strigă Gabriela triumfătoare.

— E adevărat, ai dreptate.

Mecaniceste, în emoțiunea lor, repetară amândoi în același timp:

— Este ea, ce bucurie, este ea.

Și-și strângeau mâna unul altuia.

— Creți tu că ne vede? întrebă Gabriela.

— Nu, căci suntem în umbră.

terenul umanității producând binele, virtutea și fiind îndurători către cei lipsiți. Ast fel vom urma în vechitătura M. Christos „cel ce ajută pe unii din acești mai mici pe mine mă ajută“. Primii propoveduitori ai sf. evanghelii când învățau, împărtășeau cu ajutoare pe cei lipsiți. Conchidem dară, că lucrarea productivă este aceea, care se face în folosul și binele mai multora.

Terenul și modul pentru o astfel de lucrare ni-l arată statutul organic. Indicațiunile acestei constituțiuni în multe locuri s'au nu le pricepem s'au le folosim drept locuri sterile. Tocmai pentru a ne feri de acest rău dicem câte va cuvinte și credem că sunt la timp și la loc, deoarece tocmai în luna această și în cea viitoare se ocupă membrii bisericești cu dispozițiunile constituțiunei prin sinodele parohiale și protopopesci.

Dispozițiunea de a se purta rațiunile după cum se poartă, mulți episcopi nu o pricep și plătesc bani ceia-ce nu e bine și ar fi a se simplifica.

Lucrarea noastră în sinodele parohiale dicem că nu e bine se devie ca un fel de mecanism pentru darea rațiunilor parohiale și pentru alegeri și se nu devie el nici mijloc de a se forma partide și astfel lupte, ci un mijloc de a lucra productivă: să se ea concluse ca toți membri se fie religioși și morali, toți copii și copilele se cerceteze școlă, ajutorarea școlarilor săraci de a putea merge la școlă și de a avea cărțile necesare; a se îmbunătăți salariul preotului și al învățătorului; a se înființa grădina școlii, gimnastica, a se pertracta și căuta mijloace spre a se înființa asil pentru copii mai mici dela 3—6 ani căci alt-fel cu forța 'l va înființa statul și alte necesități religioase, de cultură și umanitare.

Asupra sinodelor protopopesci menționăm mai întâi, ca ostenela și speșele barbaților de încredere, cari merg la scrutiuni se nu fie prea mari. Cercurile scrutiunilor se fie mai multe și nu în mare depărtare. Tot asemenea dicem, la afacerile sinodului protopopesc ca ostenela membrilor să fie rentată. Sinodele protopopesci trebuesc după părerea noastră, să se ridice ca organe povățuitoare pentru progresul parohiilor. Nu scim dacă sinodele protopopesci au cunoscință esactă despre scăderea religiozității și a moralei de prin parohiile tractului aceluia; dacă știu cum stau bisericile și școlile, dacă premiază pe învățătorii diligenți și distinși, dacă dau sfatul și ajutorul necesar parohiilor înapoiate.

Cu un cuvânt dorim se nu ne ținem de litera statutului organic, dară nici se trecem preste cele provădute în trăsul, ci se urmăm semnificul celor ce se indică în statutul organic.

Începem aceste rânduri dorind, ca membrii parohiilor să fie mai intim legați de biserică și lucrarea lor pe terenul religios, moral, cultural și umanitar se producă mai multe rezultate, fiind că numai așa vom putea propăși către scopul bisericii noastre.

C.

Raport

despre cursul extra-ordinar pentru lucrul de mână, ținut în feriile de vară ale anului 1890 în „Seminariul Andreian“ din Sibiu.

(Urmare).

După depărtarea Ilustrității Sale, Dlui arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Puscaru, s'a purces la arangierea și combinarea diferitelor specialități, cari s'au grupat astfel:

Grupa I a. m. împletituri de nule, — p. m. împletituri de pae, pipirig și papură;

Grupa II, a. m. împletituri de nule, — p. m. cartonagi;

Grupa III, a. m. sculptură — p. m. împletituri de pae, pipirig și papură.

Grupa IV, a. m. sculptură, — post meridiană cartonagi.

Grupa V, a. m. Tâmplărit, — p. m. pae, pipirig și papură.

Grupa VI, a. m. tâmplărit, — post meridiană Cartonagi.

Prin urmare, cursul a cuprins următoarele specialități:

1. Tâmplăritul sau măsuritul; 2. sculptura, cu tăieturi de contură cu ferăstrăușul; 3. cartonagiul cu legatul cărților (compactoria); 4. împletiturile de nule; 5. împletituri de pae și de pipirig; 6. împletiturile de papură;

Să privim mai deaprobe fie-care din aceste specialități!

1. Tâmplăritul.

Incep cu acest ram al lucrului de mână, pe cât de frumos pe atât de folositoriu scopului educațiunei pentru mulțimea cea mare de îndemânări, ce le exercită.

Din această specialitate s'a propus:

a) Cunoștințe pregătitoare. Cioplirea cu cuțitul a lemnului brut, în patru fețe, și în opt fețe, drepte simetrice și cioplirea lemnului în formă ci-

lindrică; aplicarea fețelor la diferite obiecte în diferite linii drepte și curbe; regularizarea și netezirea scândurilor cu ridea (ghilaul) cu privire la lungime, lățime și grosime; nivelarea suprafețelor, încheierea scândurilor în „căței“ veduți pe ambele părți în căței acoperiți adecă veduți numai pe o parte, în căței ascunși sau neveduți, încheierea în limbă.

b) Confecționarea de obiecte: cutii groșe încheete, în toate felurile de încheeturi, tot astfel și cutii mai alese, mai fine pentru diferite trebuințe coșnice — mobile — de albine, scănoace de copii, etagere, rame de icone etc.

c) Recepte: preparare vapselilor, lacul fundamental anumite lacuri, de diferite culori.

Obiectele confecționate au încântat pe vizitatori.

Specialitatea tâmplăritului este cea mai corespunzătoare scopurilor educațiunei, din toate punctele de vedere; conduce la îndemânare generală, prin toate punctele de vedere; conduce la îndemânare generală, prin manuirea de forțe multe și diferite unelte, în diferite pozițiuni, și dă ansă la diferite combinațiuni spirituale ș. a. Dar după toate acestea este cea mai grea de introdus în școlile populare, deoarece se se recer unelte foarte multe și relativ scumpe. Pentru 12 elevi, unelte costă minimul de 172 fl. și puține școle de ale noastre, vor avea deocamdată puterea (pe alocuirea și bunăvoința lipsesce) a jertfi această sumă.

Notez ca introducerea acestui ram în școle, nu are și nici nu poate avea formarea de specialiști, ci are scopul a completa educațiunea. Folos practic și baza pentru o perfecționare privată are în tot cazul referitoriu la pregătirea multor obiecte economice, făcute din întregul sau reparate.

Mai observ, că la acest ram, cu ocaziunea cursului din cestiune nu s'a putut aplica decât 9 indiviți, din cauză că a fost la dispoziție numai nouă tesghele (Hobel bank) și 9 rânduri de unelte.

2. Sculptura.

Acest ram se poate aduce în legătură cu tâmplăritul de altcum însă la cursul din cestiune s'a tractat ca specialitate de sine stătătoare, și numai la formarea unor obiecte, de sculptat, s'au aplicat și tăieturi cu ferăstrăușul conturier.

Spre știință observ, că ni s'a propus sculptura așa numită geometrică, în linii drepte și curbe, în afundime, și nu sculptură în relief sau sculptura de fantazie. Procederea a fost, că în tăblițe formate din lemn de arine s'au scobit diferite figuri dela simplu la mai complicat, cu 3 dalte de diferite măriimi, atât pe mâna dreaptă cât și pe mâna stângă aplicând deodată, la ținerea daltei, cu amândouă mâinile dl Moian, observ este contrariu direcțiunei ce se urmăresce de unii bărbați de școlă din Germania, cari propagă modul de lucrare numai cu mâna dreaptă, pe când cea stângă ține obiectul de sculptat, și densul folosește spre fixarea obiectului de masă un șurub de fer, numit cleitoriu (sau crighea) foarte practic spre acest scop.

Cunoștințele câștigate pe terenul acestei specialități, sau aplicat practice la diferite obiecte, precum rame, de portrete, de icone, de oglinzi etc.

În legătură cu acest ram s'a propus precum am amintit deja, lucrări cu ferăstrăușul conturier (Laubsäge), precum și acutirea uneltelor, prepararea lacului. Rezultatul obținut a fost de laudă.

4. Cartonagiul.

Așa se numește măestria a lucra în hârtie subțire și groasă (Pappen Deckel). La această specialitate s'a executat lucruri foarte frumoase ca cuburi tetraedre, octaedre, prisme și îmbrăcarea lor, aparate fizicali diferite, legatul cărților tipșii în diferite ughiuri și cutii de tot soiul. Lucruri, corecte și mult laudate de cei ce leau privit.

Deodată cu propunerea acestui rame scrobelei, după mai multe metoduri, Unelte sunt eftine.

4. Împletituri de nule.

Acest ram și cu cele, ce urmează, este mai ușor de introdus în școlile noastre populare, și cu folos mai apropiat de trebuințele poporului nostru și de necesitățile zilnice ale acestuia.

Din acest ram ni s'a propus împletitul cu nule curățite de cōjă: coșulețe (panere corfe) de mână în toate fasonele și mărimile, coșuri de căruț ș. a. Tot asemenea s'a propus crepatul în 2—4 părți a nulelor subțiatul și uniformisat lor și din ele s'au pregătit corfițe de mână albe și colorate diferit, pentru dame, în toate formele și mărimile, foarte cu gust lucrate.

În legătură cu acestea s'a propus cultura și recoltarea nulelor, curățitul, crepatul, coloratul și lustruitul lor.

S'au confecționat obiecte, cari au stors lauda celor ce le-au privit.

5. Împletituri de pae și pipirig.

Cu acest material s'a pregătit diferite împletituri în trei, patru, cinci, șapte, nouă și un-spre-dece pae, și împletitura în oglindă, apoi împletituri cu colțigori în patru, șase, opt și de ce pae în fine împletirea în cotituri (zic-zac) cu cinci și șapte pae, și împletiturile cilindrice.

Din fâșiile, obținute prin împletire, s'au făcut palării de diferite fasone, s'au propus adecă cusutul palăriilor, garnisitul și ajustatul lor.

În legătură s'au propus măestria a curății paele respective a le albi aplicând fumul de pucioasă precum și recoltarea și colorarea paelor.

Lucrurile confecționate din acest material, au reușit preste așteptare.

6. Împletituri de papură.

Din acest material, pe cari natura ni-l oferă în abundență s'a pregătit: rogojini pentru pragurile ușilor diferite vase, pentru pome, ouă, tutun, îmbrăcarea sticlelor și a altor obiecte fragile, în papură Obiectele pregătite din papură și mai ales îmbrăcarea obiectelor fragile au fost executate cu mult găst.

În legătură cu grupa pipirig, pae papură s'a propus împletitul de „spargă“ îmbrăcându-se sticle mănere de bastoane, și cu deosebire lucru frumos practic și durabil au fost pregătirea pantofilor de casă din sfără cari a stors admirațiunea vizitatorilor.

După ce am lucrat în timpul cel permite o lună de zile, la 28 August s'a arangiat în o sală a seminarului toate obiectele pregătite, într'un fel espozitie și s'a anunțat prin diarele române din loc, cum-că este deschisă public în zilele de 29 și 30 August.

Public foarte numeros și ales, dame și bărbați sau perondat în cele 2 zile de dimineața dela 8 ore în continuu până la 5 ore după amăzi și ne salta inimile de bucurie, auzind verdictul favorabil ce ni-se da, și complimentele făcute dlor instructori. „Nu i vine omului a crede“ — se exprimau cei mai mulți — „că obiectele acestea se fie rezultatul unui curs de o lună de zile“. „Dar românul unde-l vei pune acolo e la locul seu“ dicea alții... ș. a. m. aprobări foarte măgulitoare. În decursul timpului, cât a fost espozitia deschisă, învățătorii perondându-se câte 3, au făcut serviciu de inspecțiune, conducând pe cercetători și dându-le deslușirile cerute.

(Va urma).

Avis.

„Reuniunea română de cântări“ din Sibiu își va ține adunarea generală ordinară din anul acesta Sămbătă, în 2/14 Februarie a. c. seara la orele 6 în seminarul archidieceșan de aici.

La această adunare generală sunt invitați toți membrii reuniunei.

Sibiu, 28 Ianuarie 1891.

G. Dima,
president.

M. Voilean,
secretariu.

Varietăți.

* (Archiducele Francisc Ferdinand) a fost primit în Petersburg cu toate onorurile ce compet numai suveranilor.

Pe timpul petrecerei Alteței Sale în Petersburg se vor arangia tot felul de petreceri la Curte și festivități pompoase. Visita aceasta ce consideră ca o reîntorcere a vizitei ce o a făcut toamna trecută în Ionomul rusesc la Curtea din Viena.

* (Cas de mōrte). **Basilian Petroviciu**, episcopul sârbesc al eparchiei Bácska a repausat la 31 Ianuarie în etate de 69 ani, lovit de apoplexie.

După scrierile pozitive ce avem, repausatul a fost de origine român, și din această cauză la fii sei sufletești nu era tocmai privit cu ochi buni.

Mamă-sa este îngropată în cimiteriul român din Timișoara și repausatul pune mult pond ca mormântul să se îngrijescă în fie-care an.

Mōrtea grabnică l'a răpit din mijlocul turmei sale, și ia zădărnici planul de a deveni episcop al eparchiei Timișoara, al cărei fiu a fost, unde a lucrat ca catechet al tinerilor români și sârbi foarte mult.

Fie i țărina ușoră!!!

* (Meritele lui Bánffy Dezső). Redactorul dela diarul „Ellenzék“ dl Barta prezentează în 2 articoli pe marele pașă dela Bistrița-Năsăud în adeverata lui micime. Câte câinii, câte abusuri de oficiu, câte terorizări au putut eși până acum la ivelă de sub domnia acestui romano-fag, toate sunt descrise în toate amănuntele. Și fiind că „Budapesti Hirnap“ susține că în pașalicul lui Bánffy nici o frunză nu a putut cadă fără de a lui scire, de aceea Barta susține că de toate a trebuit se aibă scire dar le-a tolerat și protegiat, căci sistemul lui era, corupțiunea.

Una întrebăm noi: Cum românii în memorandele lor nu au știut de nici una din aceste casuri ilustrate în „Ellenzék“ din Cluș și reproduse de „Tageblatt“ din Sibiu! Pote că vom eternisa și noi acest buchet din meritele lui Bánffy.

* Camera advocațională din Cluș face cunoscut, că avocatul Dr. Silviu Moldovan, s'a strămutat cu locuința în Baia de Criș și a fost indus în lista acelei camere.

* (Invitare.) Corpul învățătoresc dela școlă capitală rom. gr. or. din S. Sebeș, are onōrea a vè invita la „Producțiunea“ „declamatorico-musicală“, ce se va ține Mercuri în 30 Ianuarie c. st. v. ziua

patronilor soólei, în sala edificiului scolar, cu următorii.

Program.

1. a) „Coróna cufundată“, cor de H. Bö-nicke.
 - b) „Serenadă“ cor de H. Marschner.
 2. „Sentinela română“ de V. Alecsandri Declamațiune.
 3. a) „Resignațiune“, cântec pentru tenor solo de F. Mendelsson Bartholdy.
 - b) „Movila lui Burcel“ de V. Alecsandri. Declamațiune.
 4. a) „Mama lui Stefan cel mare“, de D. Bolidintean cor de scolari.
 - b) „Lecțiune din comput“ cor de scolari.
 5. a) „Nu te pot uita“ de ** cântec pentru bas-solo.
 - b) „Țăranul și ochelarii“ de A. Pann Declamațiune.
 6. „Din depărtare“ quartet de J. Vorobchivici.
 7. „Uite mamă colo în sat“ cor de G. Dima.
- Inceputul precis la 3 ore p. m. Prețul de intrare pentru persoană 30 cr. Oferte maritimose spre scopul înființării unui fond coral se primesc cu mulțămită.
- S. Sebeș în 22 Ianuarie st. v. 1891.

Invățătorii.

* (Oficiu telgrafic). În Satulung (comitatul Brașov) s'a împreunat cu oficiul postal și oficiu telegrafic.

* (Postal.) Postul de magistrul postal în comuna Buteni (Bókény) comitatul Clușului este de ocupat. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 180 fl, 40 fl spese de cancelarie și 12 fl relut pentru înmanuări.

Se cere cautiune de 100 fl în bani gata seu hârtii de valoare.

De preferit vor fi, cari au și altă avere drept garanță precum și ómeni nepetați versați în purtarea acestui oficiu.

Cereri sunt a se adresa la Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu în termen de trei săptămâni.

Dare de sémă și mulțămita publică

În numele comitetului arangiator al tinerimei studiöse din Lipova ne permitem a exprima și pe acesta cale cea mai căldurösă mulțămită tuturor acelor P. T. domni și dómne, cari au luat parte la petrecerea de dans ținută în 7/19 Ianuarie în favorul scolarii sêraci din loc.

Suma totală incursă cu acesta ocaziune e de 140 fl. 20 cr. și 40 lei noi; subtragându se spesele de 50 fl. 20 cr., rămâne un venit curat de 90 fl. și 40 lei noi.

Domnii, cari au suprasolvit sêra la cassă sunt următorii Revdss. domn Voicu Hamsea 2 fl.; Gavril Popp, 2 fl.; Dr. Traian Putici (Arad) 1 fl.; dl protopretore Kábdebó Gergely 1 fl.; Ioan Petran, (Arad) 1 fl.; Valeriu Oprean 1 fl.; Ioan Ardelean, 1 fl.; Ioan Tuducescu 1 fl.; Aureliu Putici 1 fl.; Alois Grimm 1 fl.

La adresa M. O. dómne Elena V. Hamsea a incurs oferte maritimose dela următorii: Dl Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților din Budapesta 5 fl. Dómnele: Aurora Perlea (Braila) 40 lei noi, Ecaterina Scalla 2 fl.; Livia Toplean (Secașiu) 2 fl.; dl Ioan Macsimilian (Stupini) 2 fl.; dl Dr. Lazar Petco, (Arad) 2 fl.; dl Dr. Ioan Suciu (Arad) 1 fl.; Dr. Ioan Trailescu Arad 1 fl.; Iancu Macsimilian (Stupini) 1 fl. Dimitrie Antonescu (Arad) 1 fl.

Primescă tóte onoratele dómne și onorații domni cea mai căldurösă mulțămită. Ddeu sê le rêsplatescă însutit și înmuit denariul depus pe altariul Domnului întru alinarea suferințelor sêracilor.

Lipova, 31 Ianuarie n. 1891.

Atanasie Brădean,
stud. med. a III, ca preș.

Octavian Puticiu
jur. anul al III. ca secret.

Loterie.

Sâmbătă, în 7 Februarie 1891.

Budapesta: 20 23 76 52 64

Nr. 361.

[22] 1—3

CONCURS.

Postul de vice notariu cereual în notariatul cercual constituit din comunele Săcel, Mag și Aciliu împreunat cu salariu anual de 300 fl., bani de cuartir 30 fl., ér pentru lucrări private conform statutului existent, — a devenit vacant.

Pentru îndeplinirea acestui post se escrie concurs.

Cereri instruite conform legii sê se astérna subscrisului cel mult până în 28 Februarie a. c.

Săliște în 4 Februarie 1891.

Pretorul suprem:

Dr. Liviu de Lemény,

Nr. 45.

[23] 1—3

CONCURS.

Sunt a se ocupa 11 ajutóre a fl. 25 v. a. pe an, menite pentru tinerii români, cari voesc a învăța vre-o meserie, dar mai cu sémă: rotăria, lem-năria (bărdășia), făurăria, măsăria (têm plăria) cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă pentru a căror conferire se escrie concurs.

Șese (6) din ajutórele acestea vor fi a se ocupa cu începerea anului curent érá cinci (5) dintre ele numai cu 1 Iuliu a. c.

Cereri au a se înainta „Comite-

tului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu“ (strada morii Nr. 8) până la 31 Martiu n. 1891.

Aspiranții la aceste ajutóre au sê acludă la suplicele lor:

a) Atestat de botez în original sau în copia legalisată;

b) Testimoniu scolastic de cel puțin 4 clase elementare;

c) Contractul încheiat cu măestru conform §-lui 61 al legii industriale (art. de lege XVII din 1884) în original sau în copie legalisată, și o ade-veriață dela măestru despre succesul, cu care lucră;

d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;

e) Adeverința dela părinți sau tui tori că sunt decisi a lăsa pe fi sau pupillii lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin.

Cereri intrate după 31 Martiu n. 1891, precum și acelea, care nu vor fi instruite în regulă, nu se vor considera.

Din ședința comitetului Asociați ațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului roman, ținuta în Sibiu la 31 Ianuarie n. 1891.

G. Barițiu,
președinte.

Dr. Ioan Crișian,
secret. II.

„Hunedóra“ însoțire de anticipațiune și credit în Deva.

Convocare.

Domnii participanți ai însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedóra“, se învită în virtutea §§-23 și 24 ai statutelor la a

VI-a Adunare generală ordinară,

care se va ținea în Deva, Duminecă la 1 Martiu 1891 st. n. la 3 ore d. a. în localul însoțirii.

Obiectele puse la ordinea șilii sunt:

1. Alegerea unui președinte, a unui vice-președinte, precum a doi secretari și 2 scrutinători.
2. Raportul direcțiunii cu privire la activitatea consiliului administrativ și la starea cassei însoțirii (bilanțul) pe anul 1890; raportul comisiunii de supraveghiere, și hotărîrea asupra profitului curat.
3. Statorirea bugetului pe anul 1891.
4. Alegerea eventuală a directorului.
5. Alegerea comisiunii de supraveghere pe timp de un an.
6. Eventuale propuneri (§. 29).

În lipsa membrilor receruți, — de preste jumătate a părților fundamentale — adunarea se va ținea în înțelesul §-lui 25 din statute la 8 Martiu a. c. tot la timpul și în localul indicat.

Domnii participanți pot lua parte sau în persoană, sau prin plenipotențiații lor, cari asemenea au se fie participanți fundamentali, (§. 26); nime nu pôte exercita însă mai multe de 20 voturi (§. 10).

Totodată, în interesul bine priceput al însoțirii, domnii proprietari de părți fundamentale, sunt rugați cu tot adinsul, se binevoescă a se prezenta în persoană la adunare; ca nu cum-va prin îngrămădirea la un loc a plenipotențelor, se pôtă fi posibilă o eventuală eludare a încrederii de o parte, érá de altă parte, fie-care sê-și pôtă câștiga informațiuni personale despre adevărul curs al lucrurilor.

În timpul încheerii bilanțului însoțirea a avut 311 părți fundamentale a 50 fl. 15550 fl. Din ședința consiliului administrativ al însoțirii „Hunedóra“, ținută în Deva, la 28 Ianuarie 1891.

[19] 1—1

Alecsandru Moldovan m. p.,
vice-director.

Nichita Luculețiu m. p.,
secretariu.

Redactor responsabil Nicolau Ivan.

Convocare.

P. T. membrii casel de păstrare (reunniune) din Săliste sê convócă la ședința adunării generale ordinare, conform § 15 din statutele reunniunii pe Sâmbătă în 2/14 Februarie a. c. la 2 ore în sala cea mare a scólei române gr. or. din Seliște pe lângă următorul:

Program:

1. Raportul general al Direcțiunii și staverirea bilanțului cu 31 Decembrie 1890.
 2. Rap. consiliului de inspecțiune și eventualele propuneri ale acestuia.
 3. Proiectul direcțiunii pentru schimbarea statutelor.
 4. Escrierea de concurs pentru îndeplinirea postului de compta il conform statutelor.
 5. Decisiunea asupra profitului curat, realizat în ultimul an de gestiune.
 6. Staverirea remunerațiunilor pe anul 1890.
 7. Staverirea bugetului pe anul 1891.
 8. Cumpărarea caselor lui Dumitru P. Hertia din Seliște.
 9. Alegerea membrilor în consiliul de inspecțiune, conform §. 20 din statute.
 10. Ficsarea marcelor de prezență pentru anul viitoriu.
 11. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
- Din ședința direcțiunii cassei de păstrare Seliște ținută în 13/25 Ianuarie 1891.

Direcțiunea.

„Hunedóra“ însoțire de anticipațiune și credit în Deva.

Contul bilanțului pro 1890.

Active.	fl. cr.	Pasive.	fl. c.
1. Cassa în numerariu	1307 77	1 Părți fundamentale	15550.—
2. În cambii	34160.85	2. Depuneri și interese capitalizate	36859.28
3. În obligațiuni	19975.—	3 Părți ordinare	10.—
4. În mobilier	241.51	4. Interese la părți fundamentale neridicate	282.72
5. Anticipațiuni	60.—	5. Interese transitive	121.86
6. Anticipațiuni de chirie	50.—	6. Fondul de rezervă	1076.09
7. Sorturi	31.56	7. Beneficii	30.—
		8. Părți fund. nesolv. deplin.	92.—
		8. Profit curat	1804.74
			55826.69
	Suma 55826.69		

Deva, la 31 Decem re c. n. 1890.

Ioan Lazariciu m. p.,
cassariu.

Alecsandru Moldovan m. p.,
v.-director.

Ioan Simionasiu m. p.,
comptabil.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul bilanțului și, confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale însoțirii, ținute în bună regulă, l'am găsit în consonanță cu acelea și și esact.

Deva, la 21 Ianuarie, 1890.

Petru Șinca m. p.

Nicolau Schocander m. p.

Avram Pecurariu m. p.

Contul profitului și perderilor pro 1890.

Spesele.	fl. cr.	Venitele.	fl. c.
1. Interese la depuneri	2004 84	1. Interesele de escompt	4157.28
2. Remunerațiuni	960.—	2. Provisiuni	1003.60
3. Timbru	8 84	3. Diverse accidente	602.84
4. Contribuțiune	41.54		
5. Diverse spese	271.99		
6. Tace de prezență	99.50		
7. Chiria	175.—		
8. Scăderea valorii mobil	21.27		
9. Profit curat	1804.74		
	5763.72		5763.72

Deva, la 31 Decembrie c. n. 1890.

Ioan Lazariciu m. p.,
cassariu.

Alecsandru Moldovan m. p.,
v.-director.

Ioan Simionasiu m. p.,
comptabil.

Subsemnata comisiune de supraveghiere am examinat contul profitului și perderilor și, confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale însoțirii, ținute în bună regulă, l'am găsit în consonanță cu acelea și și esact.

Deva, la 21 Ianuarie, 1891.

Petru Șinca m. p.

Nicolau Schocander m. p.

Avram Pecurariu m. p.

[20] 1—1

Editura și tipariul tipografiei archidieceesane.